

**TÕRVA VALLAVOLIKOGU**

**M Ä Ä R U S**

**Tõrva**

29. juuni 2023 nr .....

**Hooldustöötajate ja abihooldustöötajate  
kulude tasumise piirmäära kehtestamine**

Määrus kehtestatakse sotsiaalhoolekande seaduse § 22<sup>1</sup> lg 3 alusel 01.07.2023 redaktsioonis.

**§ 1. Hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumise piirmäära kehtestamine**

Kehtestada väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse osutamisel vahetult teenust osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumise piirmääraks **500** eurot ühe teenusesaaja kohta kuus.

**§ 2. Määruse rakendamine**

(1) Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(2) Määrus rakendatakse alates 01.07.2023.

(3) Tõrva Vallavolikogu 30.05.2023 määrus nr 1-2/2023/6 „Hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumise piirmäära kehtestamine“ tunnistatakse kehtetuks.

Maido Ruusmann  
volikogu esimees

## SELETUSKIRI

Tõrva Vallavolikogu 29.06.2023 määruse „**Hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumise piirmäära kehtestamine**“ eelnõule.

Tõrva Vallavolikogu kehtestas 30.05.2023 määrusega nr 1-2/2023/6 väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse osutamisel vahetult teenust osutavate hooldustöötajate ja abihooldustöötajate kulude tasumise piirmääraks **600** eurot ühe teenusesaaja kohta kuus.

Hooldusreformist

Sotsiaalministeeriumi kodulehel on hooldereformi infoleht, kus on kirjutatud järgmist:

Inimeste osalus hooldekodukoha eest tasumisel väheneb. Riik katab edaspidi hoolduskulude osa, milleks on hooldekodu hoolduspersonali kulud. Inimese omaosaluseks jääb ülejäänu - majutus ja toitlustus hooldekodus ja muud isiklike vajadustega seotud kulud.

Omavalitsus aitab tasuda ka väiksema sissetulekuga inimese omaosalust. Kui inimese sissetulek on keskmisest vanaduspensionist madalam (2023. aastal alla 636 euro), hüvitab omavalitsus puudujääva osa kuni inimese sissetuleku ja keskmise vanaduspensioni vaheni.

Sobiva hooldekodu saab inimene ise valida. Kohatasud on hooldekodudes erinevad ja omavalitsusel võib olla hoolduskulude tasumisele seatud piirmäär. Piirmäär ei ole takistuseks hooldekodukoha leidmisel, kuid võib olla ebapiisav kõigis hooldekodudes hoolduskulude katmiseks ja tuleb arvestada täiendava tasumisega.

Omavalitsuste piirmäärad ja hooldekodude kohatasu koos hoolduskulude suurusega on peagi leitavad asutuste kodulehtedel. Hoolduskulude tasumise otsustab elukohajärgne kohalik omavalitsus.

2022.a. detsembri lõpus jõustus sotsiaalhoolekande seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seadus, milles on välja toodud mida peab rahastama kohalik omavalitsus hooldusteenuse osutamisel. Selleks on **hooldustöötajate tööjõukulud, tööriietuse ja isikukaitsevahendite kulud, tervisekontrolli ja vaksineerimise kulud ning koolituse ja supervisiooni kulud.**

Seaduse eelnõu seletuskirjas märgitakse, KOV seatav piirmäär ei pea tagama hooldustöötajate kulude katmist iga teenuseosutaja juures. Eesmärk on, et teenus peab inimesele olema KOV piirmääraga kättesaadav. Inimesele peab jääma alles võimalus hooldekodu ise valida ja seda valikut teha vähemalt mõne sobiva hinnaga (kus KOV piirmäär katab hooldustöötaja kulud) hooldekodu vahel. Teenuse rahastamisel võetakse arvesse tegelik kulu teenuse saaja kohta, kuid mitte rohkem kui KOV kehtestatud piirmäär. Juhul kui inimene teeb valiku kallima hinnaga hooldekodu kasuks, katab ta KOV piirmäärast puuduoleva osa omavahenditest või ülalpidajate abiga.

Seaduse eelnõu järgi peab teenuseosutaja avalikustama teenuskoha maksumuse ja hooldustöötajate kulud ühe teenusesaaja kohta. Sealjuures on eesmärk korrastada tänane praktika – viia MTRis olevad teenuskohtade arvud kooskõlla tegeliku olukorraga. Teenuseosutaja avalikustab hooldustöötaja kulud teenusesaaja kohta tegelike kulude pealt, st arvestab olemasolevate hooldustöötajate arvu ja nendega seotud kulud ja jagab need teenuskohtade arvuga (MTR andmetel) ning saab kulu ühe teenusesaaja kohta. Kui teenusosutaja värbab uusi hooldustöötajaid juurde avalikustab muutunud kulud ja teavitab muutusest ka KOVi.

Tõrva vald kehtestas piirmäära eespool loetletud kulude katmiseks maikuu volikogus 600 eurot. Kahjuks ei olnud valla sel hetkel tegelikke andmeid Tõrva piirkonna teenuse pakkujatelt. Oli vaid info, et hoolduskulud on meie piirkonna hooldusasutustes vahemikus 620-690 eurot. 600 euro arvestuse aluseks oli eeldatav maksumus. Seaduse eelnõu selgituse kohaselt pidid KOV-id kehtestama piirmäära arvestusega, et teenuse saajale on tagatud piisava kvaliteediga teenus (kulude arvestuse aluseks on vähemalt 0,25 hooldustöötajat ühe teenusesaaja kohta ja vähemalt 0,33 töötajat suure hooldusvajadusega teenusesaaja kohta keskmiselt).

Hooldusreform käivitub 01.07.2023.a. selleks eraldati toetust Tõrva valla toetusfondi kaudu 214 tuhat eurot 6 kuuks. Eralduse aluseks oli valla eakate inimeste arv:

65-84 aastat 1231 inimest x 93,6 eurot = 115 226,60

85+ aastat 220 inimest x 449,10 eurot = 98 802.-

Tõrva valla inimesi on hooldekodudes hetkel 85 inimest. Iga hooldatava eest peaks vald (riik) andma seega 600 eurot, mis on meie valla puhul  $85 \times 600 = 51\,000$  eurot kuus. Lisaks peab KOV eraldama toetust nende hooldatavate eest, kellel on madalam pension kui 635,89 eurot. Selliseid inimesi on hooldekodudes üle 1/3 (39%) ja selleks kulub ca 4 800 eurot kuus alates 01. juulist. Peale selle on hooldekodudes neid hooldatavaid, kellel pole lähedasi, kes nende eest hooldekodus nõu puudujääva osa tasuksid. Selleks kulub ka KOV-il lisaks ca 2 000 eurot kuus.

Hooldusreformi rakendamisel oli ootus, et saame riigilt täiendavaid tulusid. Samuti ei olnud meil enne aprillikuud andmeid, millised on meie valla registris olevate kõigi hooldekodus olevate isikute pensionid. Praeguseks on selgunud, et nii suurt kuumakset ( $51\,000 + 4\,800 + 2\,000 = 57\,800$  eurot) pole meil võimalik oma praeguse eelarvega katta.

14. juunil toimunud arutelu rahandusministeeriumiga ja SKA-ga sai selgeks, et riik on oma raha eraldanud ja midagi rohkem meile juurde ei anta. Kui me peaksime riigi poolt saadud toetusest hoolduskulude piirmäära kehtestama, siis oleks see meie hooldekodus olevate klientide arvu alusel 419 eurot.

Loomulikult on öeldud hooldusreformi rakendamise selgitustes, et KOV osaleb selles siiski ka ca 20 %. 2023.a. on valla eelarves selleks 200 tuhat eurot. 1. poolaasta eest tasusime hooldekodudes olevate klientide eest nii nagu eelnevatel aastatel. Paraku aga 2023.aastal olid need summad juba oluliselt suuremad kui 2022.aastal (ca 60 % suuremad kui 2022.a). Põhjuseks oli loomulikult kohatasude tõus alates 1. jaanuarist ja ka nende isikute lisandumine, kelle eest vald pidi tasuma.

NB! Tõrva valla 85 kliendist on hoolduskuludes hooldusmaksumus väiksem kui 600 eurot viiel isikul (vastavalt 460, 506, 520, 533 ja 569 eurot). Need pole meie piirkonna hooldekodud. Kõige madalam hoolduskulude maksumus on Viljandi Hoolduskeskuses – 460 eurot (kohamaksumus kokku 1200 eurot).

Kulud hetkel hooldekodudes olevate klientide põhjal.

|                                        | Piirmäär 600 eurot | Piirmäär 500 eurot |
|----------------------------------------|--------------------|--------------------|
| Kõikide klientide eest                 | 50 728             | 42 628             |
| Väiksema pensioni eest hüvitis         | 4 800              | 4 800              |
| Täiendav hüvitis (lähedasi ei ole)     | 1 900              | 4 600              |
| Kokku 1 kuu maksumus alates 01.07.2023 | 57 428             | 52 028             |
| <b>Kokku 6 kuud</b>                    | <b>344 568</b>     | <b>312 168</b>     |
| <b>Riigilt eraldatud toetus</b>        | <b>214 000</b>     | <b>214 000</b>     |

|                                        |                |               |
|----------------------------------------|----------------|---------------|
| <b>KOVi oma osaluseks vajalik raha</b> | <b>130 568</b> | <b>98 168</b> |
| <b>KOVi % sellest</b>                  | <b>38%</b>     | <b>31%</b>    |
| 2023.a. valla oma eelarve tegelik jääk | 43 000         | 43 000        |
| Peame leidma juurde eelarvesse!        | 87 568         | 55 168        |

Riigi poolt eraldatud toetus (214 tuh eurot) pidi seletuskirja kohaselt katma ka hooldusreformiga seotud lisakulud (hindamiste läbiviimise kulud: lisatasud, sõidud hooldekodudesse jms), samuti pidi sellest summast jätkuma raha ka koduhoolduse arendamiseks jms. Kahjuks kulub vallale eraldatud raha ära kõik hooldekodude eest tasumiseks ja jääb olulises osas veel puudugi.

Nagu näha, ei „tööta“ Tõrva valla puhul see raha eraldamise mudel (eraldamine eakate inimeste arvu pealt). Lõppude lõpuks kujuneb summa, mida vald maksma peab ikka hooldatavate arvust, nende pensionist ja isiku isiklikust seisundist ning perekonna toetusest.

Volikogu sotsiaalkomisjoni 21.06.2023 koosolekul arutati teenust osutavate hooldustöötajate ja abihoidlustöötajate kulude tasumise piirmäära teemal ning otsustati teha volikogule ettepanek kinnitada piirmääraks **500** eurot ühe teenusesaaja kohta kuus.

Seletuskirja koostas:

Maire Appo  
finantsjuht